

Sygn. akt IV U 85/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03 lipca 2018 roku w Ś.

sprawy z odwołania **W. S. - W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)

o zwrot zasiłku chorobowego

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w sprawie (...)

w ten sposób, iż stwierdza, że wypłacony zasiłek chorobowy opisany w decyzji nie stanowi nienależnie pobranego świadczenia i ustala brak obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami opisanego w tej decyzji.

UZASADNIENIE

Powódka W. W. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia (...) roku, stwierdzającej, że wypłacony jej zasiłek chorobowy nie stanowi świadczenia nienależnie pobranego oraz wniosła o zwolnienie powódki z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku za okres od dnia(...)w kwocie 2468,88 zł wraz z odsetkami w wysokości 190,34 zł, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie prawa do zasiłku chorobowego we wskazanych okresach.

Uzasadniając odwołanie powódka podała, że jest zatrudniona w Ośrodku Pomocy (...) i w okresie od dnia (...) przebywała na zwolnieniu lekarskim. Powódka przyznała, że poza stałym zatrudnieniem była zatrudniona na podstawie umowy zlecenie w firmie (...) S.A. z siedzibą w L., której przedmiotem było wykonywanie dokumentacji projektów przyłącza abonenckiego w formie elektronicznej. Powyższa praca wykonywana była przez powódkę od pierwszego do piątego dnia każdego miesiąca, w godzinach wieczornych, średnio po 2-3 godziny dziennie. Jak wynika z treści uzasadnienia odwołania – wszelkie dane do wykonania tej pracy powódka otrzymywała od zleceniodawcy drogą elektroniczną i taką samą drogą przekazywała wykonaną pracę.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania od decyzji oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając stanowisko powołano podstawę prawną decyzji podnosząc, iż powódka była zatrudniona na podstawie umowy o pracę i w czasie orzeczonej niezdolności do pracy świadczyła pracę w ramach umowy zlecenia w firmie (...) S.A. z siedzibą w L..

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Powódka W. W. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Ośrodku Pomocy (...) w B..

W okresach od dnia (...) powódka miała orzeczoną niezdolność do pracy i pobierała zasiłek chorobowy.

We wskazanych okresach powódka na podstawie umów zleceń świadczyła pracę dla firmy (...) S.A. z siedzibą w L.. Zleczone zadania wykonywała w domu drogą elektroniczną.

Decyzją z dnia (...) roku organ rentowy stwierdził, że wypłacony powódce zasiłek chorobowy za okresy wskazane powyżej stanowi nienależnie pobrane świadczenie i zobowiązał powódkę do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 2659,22 zł brutto z przyczyn podanych w uzasadnieniu decyzji.

Dowody:

- akta ZUS – w załączeniu.

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 Ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 j.t.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11. Ust. 2 cytowanego przepisu stanowi, że za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczone o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Zdaniem Sądu pobrany zasiłek choroby nie stanowi nienależnie pobranego świadczenia.

Przepis ten, ustanawiając obowiązek zwrotu świadczenia przez osobę, która pobrała nienależne świadczenie, wskazuje istotną cechę nienależnie pobranego świadczenia w ujęciu Ustawy, tj. świadomość (złą wiarę) osoby pobierającej świadczenie co do nieprzysługiwania tego świadczenia w całości lub w części od początku albo w następstwie później zaszłych zdarzeń. Obowiązek zwrotu świadczenia obciąża więc tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, mając świadomość jego nienależności. Dotyczy to zarówno osoby, która została pouczone o okolicznościach dotyczących braku prawa do pobierania świadczenia (art. 84 ust. 2 pkt 1 cytowanej Ustawy), jak i osoby, która uzyskała świadczenie na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenie (art. 84 ust. 2 pkt 2 Ustawy). Świadomość nienależności świadczenia może mieć źródło w pouczeniu udzielonym przez organ rentowy co do okoliczności powodujących konieczność zwrotu świadczenia bądź też może wynikać z zawinionego działania osoby, która spowodowała wypłatę świadczeń.

W orzecznictwie sądowym, dotyczącym problematyki zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, ugruntowany jest pogląd o możliwości domagania się przez organ rentowy zwrotu nienależnie pobranego świadczenia tylko wówczas,

gdy ubezpieczonemu można przypisać złą wolę, przy czym dla ustalenia obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, decydujące znacznie ma świadomość i zamiar ubezpieczonego, który pobrał świadczenie w złej wierze.

W niniejszej sprawie nie można uznać, by powódka pobrała świadczenie w złej wierze. W tym miejscu wskazać należy, że pouczenie osoby pobierającej świadczenie o okolicznościach powodujących ustanie prawa do świadczenia albo wstrzymania wypłaty świadczenia w całości lub części ma doniosły charakter z uwagi na fakt, iż przesądza o świadomości ubezpieczonego pobrania świadczenia bez podstawy prawnej. Powinno ono zawierać informację o okolicznościach, których wystąpienie spowoduje brak prawa do świadczenia lub wstrzymanie jego wypłaty w całości lub części oraz zobowiązanie powiadomienia organu rentowego o zajściu ww. okoliczności. Obowiązek udzielenia pouczenia obciąża organ rentowy, który w przypadku sporu zobowiązany jest do wykazania skutecznego doręczenia prawidłowego pouczenia adresatowi. W przypadku braku potwierdzenia doręczenia przesyłki zawierającej stosowne pouczenie organ rentowy skuteczność doręczenia może wykazywać innymi dowodami.

Strona pozwana nie wykazała natomiast, aby powódka pouczona została o braku prawa do pobierania świadczeń, bowiem w aktach organu rentowego brak jest jakiegokolwiek decyzji zawierającej pouczenie, z którego wynikałoby kiedy i w jakich okolicznościach następuje zwrot nienależnie pobranych świadczeń. Powódka nie miała świadomości, że wypłacony jej zasiłek chorobowy stanowi świadczenie nienależne, jeżeli w tym czasie podejmie jakiegokolwiek obowiązki wynikające z wcześniej zawartych umów zlecenia. Podkreślenia wymaga fakt, że powódka była zgłoszona do ubezpieczenia społecznego zarówno od pracodawcy, jak i osoby, z którą łączyła ją umowa zlecenia. Strona pozwana pobierała składki i miała świadomość, że powódka posiada dwa ubezpieczenia. Tym samym nie można uznać, że powódka swym zachowaniem w jakikolwiek sposób przyczyniła się do wypłaty tego świadczenia.

Powódka nie może więc zostać obciążona zwrotem zasiłku chorobowego, w szczególności mając na uwadze fakt, że nie została pouczona o braku prawa do pobierania świadczenia, konsekwencjach pobrania świadczenia, które może okazać się nienależnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż brak było materialnej podstawy odmowy powodowi prawa do zasiłku chorobowego, jak również żądania zwrotu wypłaconego świadczenia i na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję.